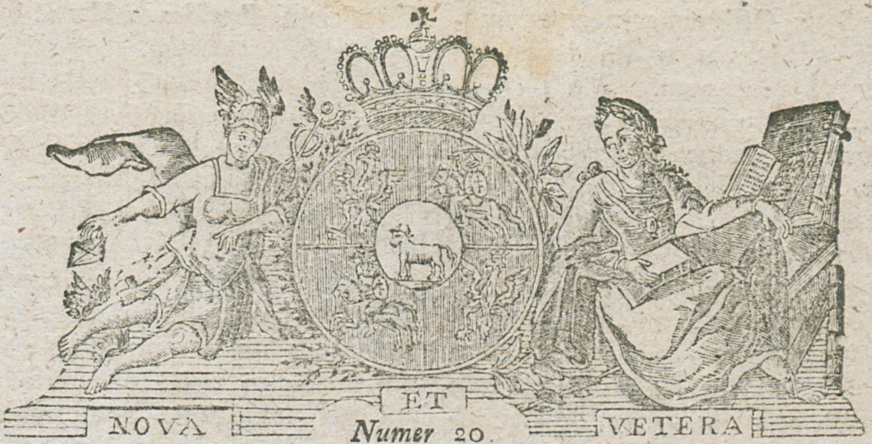

Numer 20.

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 10. MARCA ROKU 1792.

Z Warszawy dnia 10. Marca. Miecznikoſtwo Ziemi *Warſzawſkiey*, po śmierci JP. Karola *Klembowſkiego*, JP. Jano: *Golaſzewſkiemu* Woyſkiemu Mnieyszemu teyże Ziemi; Woyſtwo Mnieyſze *Warſzawſkie* po nim, JP. Teofilowi *Szymanowſkiemu* bywſzemu Kommiſſarzowi Cywilno-Woyſko: a teraz Sędziemu Ziemiań: teyże Ziemi; Woyſtwo Powiatu *Pińſkiego*, po dobrowolney Rezygnacyi JP. Jana *Orzeszki*, JP. Antoniemu *Orzeſzkowi*, ſą Konſerowane.

Z Wiednia d. 15. Lutego. Ceſarz do Xiążęcia *de Hohenlohe* maiącego Kommenderować dwudzieſto-czterma Batalionami, y 28. Szwadronami do Marszu przeznaczonemi, poſłał Regeſtr Generałów maiących zoſtawać pod iego rozkazami, daiąc oraz zupełną iemu wolność obierania innych, gdyby mu ſię tak zdawało.

Dnia 7. tego Mieſiąca, Pan *de Marbois Francuzki* Miniſter przy *Seymie Niemieckim* w *Ratyzbonie*, przyiechał tu do *Wiednia*, dla konferowania z tuteyszym *Francuſkim* Poſłem. *Francuſki* Poſeł udał ſię wkrótce potym do Xiążęcia *de Kaunitz* na konſerencyą; po tey odprawioney, wyſłano zaraz Sztafetę do Hrabiego *de Wallis* w aktualnym już Marszu z 6,000. Woyſka naydują-

cego się z Ordynansem zatrzymania się w Marszu w Powiecie nad Rzeką *Jan* leżącym. Pan *de Marbois* ma także mieć zlecenie zaproponować w nadgrodę uszkodzonych Praw Xiażąt *Niemieckich*, Cessyą iedney części *Francuskiego Territorium* do *Niemiec*, ze wszelką Udzielnością, y Dependencyą od Państwa *Niemieckiego*. Wczora Pan *de Marbois* odebrał decyduiącą odpowiedź Cesarza na Deklaracyą Króla *Francuskiego*; ale treść odpowiedzi tey, Publiczności dotąd wiadoma nie iest.

Twierdzą, że nasz Allians z *Prussami*, w *Berlinie* iuż iest teraz podpisany, y że *Rossya* w nim nic takiego nie znalazła, coby Układowi iey przeciwne było.

Xiaże *de Nassau*, dążący teraz do *Peterzburga*, miał być barzo kontent z dyspozycyi Cesarza. W dzień przed iego ztąd odiazdem, dano Ordynans, ażeby 6.500. Woyska maszerowało do *Bryzgowii*, y ażeby ieszcze 34,000. Woyska trzymało się w gotowości do Marszu. Jeden z potężnieyszych Sprzymierzeńców Cesarza, mocno postanowiony iest wysłać 40,000. Woyska ku Granicom *Francuskim*.

Z Austryi d. 15. Lutego. Właśnie teraz dowiaduiemy się, że Xiaże *de Waldeck* przeznaczony iest do prowadzenia Kawaleryi Cesarskiey ku stronom *Renu*, y że Xiaże *de Hohenlohe* Kommendant w *Wrocławiu*, został od Króla Jmci *Pruskiego* nominowany do Komenderowania Woyskiem *Pruskim* w Marsz ku *Renowi* przeznaczonym. Rokować można, że szczęśliwa zgoda między *Austryackiemi* y *Pruskiemi* Woiownikami pod Wodztwem dwóch Xiążąt *de Hohenlohe* panować będzie.

Wypis z Listu z Wiednia d. 15. Lut: Odgłos Woyny, który od kilku tygodni dawał się słyszeć częściey, słabieie teraz znowu barziey; y rzecz iest nie wątpliwa, że od 8. dni, żadnego zgoła przygotowania ani rozporządzenia nie czyniono, któreby Woynę oznaczyło. Bez wątpienia, pora czasu teraźnieysza iest przyczyną, że Woyska w Marszu iuż będące, wstrzymały dalsze kroki swoie. Zmiana Kuryerów, mianowicie między *Wiedniem* y *Berlinem*, coraz ieszcze iest nader liczna, y wkrótce spodziewamy się tu przybycia *Pruskiego* Generał-Maiora *de Bischoffsweder*, po którego przybyciu, wiele rzeczy w świetle większym okaże się.

Głoszą, że w przypadku Woyny z *Francyą*, znakomity y waleczny *Niemiecki* Xiaże *Jmperyi*, na Generalnego *Jmperyi* Feltmarszałka zostanie nominowany dla Kommenderowania ziednoczoną Armią *Jmperyalną*.

Cesarz kazał do dalszego Ordynansu zatrzymać się z Licytacyą względem przystawienia Lekarstw do Szpitalnych y Polowych Aptek.

Z Paryża d. 13. Lutego. *Z Marsylii* donoszą pod dniem 3. tego Miesiąca, że Pospólstwo zerwawszy

Herb *Hiszpańſki* z Mieſzkania tamecznego Konsula *Hiſzpańſkiego*, na pręgierzu tenże Herb powieſiło. Na ſzczęście nie było w Domu ſamego Konsula *Hiszpańſkiego*. *Municypalność* kazała zaraz zdiąć ów Herb z pręgierża, y do *Hiszpańſkiego* Konſula nazad odprowadzić. Niektórzy *Francuzi* z *Hiszpanii* do *Marſylii* przybyli, utyſkuiąc na przykre obchodzenie ſie *Hiſzpanow* teraz z *Francuzami*, byli pochopem do zgwałcenia z taką hańbą *Prawa Narodow*.

Miniſter Intrreſſow Wnętrznych piſał dnia 11. do Dyrektorów *Departamentu Paryſkiego* Liſt, zalecaiąc im Imieniem Króla baczność na pogłoſki gęſto znowu w tych dniach chodzące o Rozruchu, Spiknieniuſię &c: y przyzwoitą w tey mierze oſtrożność. Zaczym *Municypalność* tegoż ſamego dnia iak nayſurowiey zabroniła wszyſtkim tym, którzy do Gwardyi Narodowych wpisanemi nie są, noszenia Pik, Flint, y wſzelkiey inney Broni. Wszyſtkie także ſkupienia ſię y Patrole, bez Officerów od Gwardyi Narodowey, &c: zoſtały zakazane. Rozrządzeniom tym przypisać należy to, że dzień wczorayszy, w ktorym lękano ſię wybuchnienia wielkiego rozruchu, przeminął nayspokoyniey.

Od Niższego Renu d. 13. Lutego. W Mieście *Worms* nayduie ſię teraz ieſzcze ze 20. kilku *Francuſkich Emigrantow*. Xiąże *de Condé* bawi dotąd w *Oberkirch*. Korpus *Emigrantow* Pana *Mirabeau*, iak głoszą, będzie między inne Korpusy rozdzielone. Wielu Mieszkańców z *Offenburg* naykosztownieysze ſprzęty ſwoie przeprowadzili do *Szwaycaryi*, do *Würtemberſkiego* &c: na mieyſca beśpiecznieysze. Lubo we *Francyi* ſtaraiąſię, ile możności, przeſzkodzić wyprowadzeniu pieniędzy gotowych za granice; rzecz iednak ieſt nie wątpliwa, że od dnia 9. aż do 24. Stycznia, wywieziono ztamtąd 6. Millionów y 800,000. *Liwrow* w gotowiźnie. Sami nawet Patryoci tameczni, ukrywaią teraz pieniądze ſwe gotowe, ażeby na wſzelkie przypadki mieli przecież w gotowiźnie iaki zapas.

Z Frankfurtu d. 14. Lutego. Ceſarz Xiążętom *Francuſkim Emigrantom* miał dać pozwolenie, że mogąſie bawić w Kraiach do *Auſtryi* w bliſkości *Renu* należących, wſzakże bez Korpusów Zbroynych. Tymczasem nieschodzi Xiążętom rzeczonym na pieniądzach, gdy na początku tego Mieſiąca Lutego, znowu 3. Milliony *Liwrow* otrzymali.

Xiążęta *Francuſcy* kazali znowu Publikować Adres do *Francuſkiey* Szlachty *Emigrantow*, gdzie zachęcaiąc ich do nieuſtawania w wiernym ſwoim do dobrey Sprawy przywiązaniu, wyrażaią, iż *Dzień Wybawienia ieſt niedaleki*. *Francuscy* także *Emigranci*, kazali drukować Adres do *Francuſkiey* Armii z wyrażeniem na tym Adreſſie trzech Lilii Herbu *Francuſkiego*, gdzie za-

chęcaią *Francuſkie* Woyſko do uięcia ſię za ſtroną Króla, y do przywrócenia iemu dawnieyszey Władzy ſwoiey &c: &c: Z iakim to wſzyſtko będzie ſkutkiem? czas odkryie.

Z Brandeburſkiego dnia 18. Lutego. Król Jmć z Miniſtrem Gabinetowym z Hrabią *de Schulenburg*, y z Generał-Maiorem *de Bischofswerder*, zawczora był w *Potsdamie*, gdzie także Xiąże Jmć *Brunświcki* Panuiący był przyiechał. Monarcha tegoż ieſzcze dnia na powrot poiechał do *Berlina*. Xiąże zaś *Brunświcki* Panuiący wrócił ſię nazad do *Brunświnku.*

Z Paryża d. 14. Lutego. Prezydent *Paryſki* Pan *Pethion* w Liście piſanym do Pana *Buzot*, Deputowanego niegdyś przy *Konſtytucyinym Zgromadzeniu Narodowym*, czyni różnicę między *Ludem Paryſkim* y między *Mieſzczanami Paryſkiemi*, twierdząc, że tylko *Lud* chce utrzymać *Konſtytucyą*, *Mieszczanie* zaś chcą przywrócić Szlachtę, y zrobić *Kontra-Rewolucyą.*

Na Klubie *Jakobinow* donieſiono, iż ze Składu Królewſkich Meblów pakuią rzeczy na 10. Wozów. Lud tą pogłoſką podburzony, rzucił ſię gromadnie do owego mieyſca, przetrząsał wszyſtkie onego kąty, a naymnieyſzego znaku do gotuiącego ſię Odiazdu nie nalaższy, do domu nazad powrócił.

Zawczora Król odebrać miał przez Extraordynaryinego Kuryera Odpowiedź Cesarza z *Wiednia*. Ceſarz miał oświadczyć, iż względem Xiążąt Poſſeſſye maiących w *Alſacyi* y *Lotaryngii*, nie może przyiąć żadney inney Propozycyi, tylko, ażeby oni do wſzyſtkich ſwych Praw nazad byli przywróceni. Wreſzcie Cesarz domagać ſię miał, ażeby *Francuſkie* Woyſka od granic coſnięte były; inaczey będzie muſiał Dyſpozycye te poczytać za Nieprzyiacielſtwo.

Zawczora tłum Ludu, nie miawſzy Biletów do weyścia, wtargnął do Sali *Narodowego Zgromadzenia*; Szylwachy ſtoiące przy weyściu, zoſtały precz odparte, y gdy *Narodowe Zgromadzenie* nieukontentowanie pokazuiąc z takiego poſtępowania, czyniło wzmiankę o Biletach do weyścia, wołano: żeby nie było więcey takich Biletów. Od owego czasu, przed Domem *Zgromadzenia* ſtoią dwie nabite harmaty, y Kanonierowie z zapalonemi łontami, y Konna *Gwardya Naro:* ſtrzegąca weyścia do Domu *Zgromadzenia*, zoſtała powiękſzona.

Chodzi pogłoſka, że dwa Reymenta z Woyſk Liniowych, przeszły do *Niemiec* do *Francuſkich* Xiążąt; y że w *Dunkierce* Bunt wybuchnął. Oboie to, potrzebuie ieſzcze potwierdzenia.

Z Frankfurtu d. 17. Lutego. Hrabia *Artezyi* czyni dyſpozycye do wyiazdu z *Koblenz*. Hrabia *Prowancyi* iego Brat, przeprowadzi ſię do Zamku *Gerlich* niedaleko od *Koblenz*.

Numer 20.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 10. MARCA R. 1792

Z Warszawy dnia 10. Marca. W przeszłych dniach *Kommissya Policyi Oboyga Narodow*, wydała *Uniwersał* względem *Cmentarzow* y *Szlachtuzow*, w nastepuiących słowach: =

KOMMISSYA POLICYI O. N. — Wszystkim Miastom Wolnym w Kraiach Rzpltey wiadomo czyni: Iż w dopełnieniu obowiązków Prawem sobie poleconych, sądząc być naypierwszemi, ktore ściągaią się do zaradzenia y zapobiegania temu wszystkiemu, cokolwiek może być ludzkiemu zdrowiu szkodliwym; z tego powodu, zaleca wszystkim Szlachetnym Magistratom Miast Wolnych Rzpltey. —— 1mo. Ażeby znioslszy się z Zwierzchnością Duchowną mieyscową, obmyślili tak mieysca na Cmentarze za Miastami, iako y sposoby do uskutecznienia tey potrzeby; które to Zalecenie ściągać się ma, nietylko do Cmentarzów Chrześciańskich, ale y do tych mieysc, w których Zydzi y wszelkiego wyznania zmarli, chowani bywaią, ieżeliby się one w obrębie Miasta, lub w barzo bliskiey iego przyległości znaydowały. A że zaraza dla zdrowia ludzkiego, pochodząca z Cmentarzow będących w bliskości domów mieszkalnych, naybarziey w czasie wiosny, iest szkodliwa; przeto Szlachetne Magistraty starać się będą, ażeby Cmentarze mogły być za Miastami wystawione na 1. Maia, w roku ninieyszym 1792. y pilną dadzą na to baczność, aby iak tylko Cmentarze za Miastami będą postawione, iuż żaden zmarły nie był chowany na Cmentarzach w Mieście będących, ani w grobach czyli sklepach Kościelnych, żadnego Kościoła. —— 2do. Równie też Szlachetne Magistraty dołożą starania, o przeniesienie Szlachtuzów w pośrzód Miasta będących, w mieysca ustronne, setorem swym Mieszkańcom nie szkodliwe, to wszakże maiąc na uwadze, ażeby lokacya tychże, była do wygody y rozległości Miasta stosowana.

Czego wszystkiego chcąc mieć dopełnienie, pod odpowiedzią w Sądzie Kommissyi swoiey, za nieposłuszeństwo iey wyrokom Prawem oznaczonym, Kommissyia Policyi ten Uniwersał wydrukować, y wydrukowany do każdego Miasta Appellacyinego, z Miast zaś Appellacyinych, do każdego Miasta swego *respective* Wydziału, nieodwłocznie za Rewersami rozesłać, y o publikacyą z Ambon starać się zaleca. — Dan w *Warszawie* na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Policyi O. N. dnia 18. Mca Lutego R. P. 1792.

Michał Wandalin Mniszech Marszałek W. Kor:

Z Chełma d. 1. Marca. Na Seymiku dnia 14. Lutego zostali wyznaczeni za Delegatów do N. Pana, na dziękczynienie za utworzenie *Konstytucyi* na dniu 3. Maia, JJ. PP. Onufry *Węgleński* Chorąży Ziemi *Chełmskiey* y Tomasz *Wydzga* Kommissarz Graniczny.

Z Frankfurtu d. 20. Lutego. W Mieście *Jenie*, w przeszłych

dniach, powſtał Rozruch między Uczniami Akademii tameczney, a to z tey przyczyny. Dway młodzi *Zydzi*, uczący ſię z drugiemi równo w tameczney Akademii, umarli. Współuczniowie ich Akademiccy, domagali ſie koniecznie, ażeby ci młodzi *Zydzi*, dla honoru Akademii, grzebieni byli na *Cmentarzu Chrześciańſkim*. Mimo wszelkich tey Młodzieży Rozruchów, Zwierzchność tameczna, tego im nie dozwoliła. Zaczym Akademicka Młodzież poſtanowiła te trupy prowadzić (co y wykonała) do Miaſta *Weymar*, ſpodziewaiąc ſię tam lepszego dla zmarłych Akademickich *Zydziukow* przyięcia. Gdy tych *Zydowſkich* Trupów taż Młodzież Akademicka z *Jeny* do *Weymar* wywoziła, ieden z patrzących na ten niepospolity Kondukt rzekł: „ Przezacni „ Akademicy! Buduię ſię wielce, że tak gorliwi ieſteście o waszych „ Wſpółuczniów; ale żal mnie was, że waſzych zamyſłów, w tutey- „ ſzych *Niemieckich* Kraiach nie dopniecie. Wieźcie te Trupy do *Pa-* „ *ryża*; ieſt tam nowego wynalazku *Pantheon* do grzebienia Ciał, „ gdzie na różnicę w *Religii* nie uważaią, y gdzie (podług ſławney „ Nauki tamecznego Pana *Bailly*, na Seſſyi Seymu *Francuſkiego* pu- „ blicznie ogłoszoney) w Materyi *Religii*, tak *Mahomet*, iako y *Kon-* „ *fucyuſz*, warci ſą *Moyżesza* &c. „

Z Liſtu z Wiednia d. 15. Lutego. Arcy Xiąże *Franciſzek* z ſłaboſci ſwoiey ieszcze zupełnie nie ozdrowiał, y dla tey przyczyny Militarne Konferencye pod Prezydencyą iego rozpoczęte, zoſtały zawieſzone.

Poseł *Turecki* tu przybyły, za kilka dopiero Niedziel będzie miał, iak głoszą, u Dworu Audyencyą. Rzeczony Poſeł wyſłał iuż Kuryera do *Carogrodu*, po drugi ieszcze Liſt Kredencyalny, gdyż podług dawnego zwyczaiu, wſzyscy Poſłowie obcy do *Wiednia* przyieżdżaiący, dwóma Liſtami Kredencyonalnemi ſą opatrzeni, z których ieden oddaią Vice-Kanclerzowi Państwa *Niemieckiego*; drugi zaś oddaią Nadwornemu Kanclerzowi *Stanu*. *Turczyn* ieden z Dworu Poſła, rzucał kamieniami za Kapralem od warty, który mu czegoś niepozwolił. Dowiedziawszy ſię o tym Poſeł, kazał zaraz owego *Turczyna* oſadzić, y publicznie 100. razami w pięty ukarać. Kara ta, nazaiutz ieſzcze być miała ponowiona, ale na powszechną inſtancyą, zoſtała winowaycy darowana.

Z Bruxelli d. 14. Lutego. Z Paryża tu przybyły Poſeł *Roſſyiſki* Pan *de Simolin*, przez 24. godziny tylko zabawił u nas, y w dalszą potym puścił ſię zaraz podróż. *Szwedzki* Poſeł w *Hadze* rezyduiący Hrabia

de Löwenchielm, z *Hagi* tu przyiechał, y przez czas niciaki zabawi u nas.

W Mieście *Mons* w *Hannonii*, powstał wielki rozruch. Roziątrzenie Mieszkańców tamecznych wymierzone było mianowicie przeciwko mieszkaiącym tamże *Holenderskim Patryotom Emigrantom*, którzy przy tey okazyi wszyscy wiele wycierpieli, y po części ucieczką ztamtąd ratowali się.

Z Frankfurtu d. 17. Lutego. Po wielu Cyrkułach *Niemieckich* dzieią się iuż rozrządzenia ku obronie służące. Z strony Cesarza posłano Listy Rekwizycyine do *Monachium* o pozwolenie na przechód dla Woyska Cesarskiego przez Kraie *Palatyno - Bawarskie.* Imperyalne Miasto *Rothweil* po swych Wioskach dla obrony swoiey, w oręż uzbraia Chłopów.

Z Florencyi d. 13. Lut: Chodzi tu pogłoska, nietylko o spodziewaney *Francuskiey Kontra - Rewolucyi*, ale nawet y we wszystkich naszych Portach Morskich krzątaią się około wyprawy dla ziednoczoney Floty *Rossyiskiey* y *Szwedzkiey*, która na wiosnę na *Szrodziemnym Morzu* iest spodziewana.

Z Frankfurtu d. 21. Lut: Niektóre wiadomości z *Paryża* donoszą, że *Francuzi* w *Paryżu* chcą sobie obierać *Patryarchę*, a tak od *Kościoła Rzymskiego* zupełnie rozłączyć się sami pragną; głoszą nawet, że iuż pracuią tam około ułożenia nowego *Mszału* y *Rytuału.*

Z Wiednia d. 18. Lutego. Rzecz, iak się zdaie, iest niezawodna, że Xiążęta *Francuscy* żadnego dzielnego wsparcia ani od *Austryi*, ani od *Prus*, obiecywać sobie nie mogą; ale też y to wątpliwości żadney, iaksię zdaie, nie podpada, że ieżeli *Francuzi* nieprzywrócą rzeczy w *Alsacyi* y *Lotaryngii* względem tamecznych Possessyi Xiążąt *Niemieckich* do dawnego znowu porządku nazad, Woyna na ówczas stanie się nieuchronna.

Poseł *Turecki* kosztuie naszemu Dworowi na dzień 500. *Zło: Cesar:* Tyle pieniędzy bierze w tymże czasie Cesarski Poseł w *Carogrodzie.*

Z Bruxelli d. 19. Lutego. U nas tu Woynę poczytuiemy niemal za nieuchronną, y głoszą, że Woyska nasze maią rozkaz na dzień 24. ruszenia ku Granicom; ale ta pogłoska iest ieszcze, iaksię zdaie, zawczesna.

Przy dzisieyszey Gazecie, rozdaie się *Addytament*, zawieraiący resztę Nowey Konstytucyi O *Rozgraniczeniu Normalnym w Wielkim Xięstwie Litewskim.*

Doniesienia z Warszawy dnia 10. Marca Roku 1792.

Z *Krzemieńca* podaie się do wiadomości, iż Ur: Michał *Syroczyński* lat 50. maiący, wzrostu wysokiego, twarzy ciągłey czarniawey, nosa orlikowatego, czarno zarastaiący, na lewey nodze na wielkim palcu narostek taki, iż go przez bót widać maiący, zostaiąc w służbie JP. Felixa *Ledochowskiego* Kasztelanica *Wołyńs*: gdy dla słabości pryncypała swego miał powierzone sobie dwa Blankiety do zaciągnienia Summ, iedney 12,000. drugiey 15,400. Złł: Pol: y z temi Blankietami do *Dubna* na Kontrakty był wyprawiony; ułożył sobie na wspomnionych Blankietach Pełnomocną Plenipotencyą do zaciągnienia Summ bez okryślenia wielości, podnoszenia tychże, sprzedania Dobr, y stanowienia Plenipotentów zapisać ważył się, y do kilkudziesiąt Tysięcy Długu zrobiwszy, Prawne Papiery y Ekonomiczne Inwentarze z sobą zabrawszy, oraz Zonę z *Kuratowskich Kamudzińską* opuściwszy, uszedł z Domu Pana swoiego, y niewiedzieć gdzie się podział. Przeto JP. Kasztelanic *Wołyńs*: uprasza Publicum, ktoby takowego zbiega przetrzymał, y dał znać na Pocztę *Krzemieniecką* zapisawszy List do *Komarowki*, Expens za przytrzymanie tego zbiega z nadgrodą sowitą powrócić, z nayżywszą wdzięcznością przyrzeka.

Licytacya Dworku Sł: *Wechnera* Garbarza przy Ulicy *Elektoralney* pod Nrem 765. sytuowanego, z mocy Dekretu Sądów Woytowskich y Ławniczych M. S. W. dnia 16. Mca Lutego R. bieżącego z Wierzycielami zapadłego, odprawiać się będzie na Ratuszu M. S. W. d. 15. tego Miesiąca po południu o godzinie 2. Życzący sobie nabyć pomienionego Dworku, ma Terminu licytacyi attentować.

Dworek z Ogrodem y gruntem Dziedzicznym na Ulicy Nowy Swiat zwany N. 1281. będący, za Rezolucyą Szl: Magistratu przez plusofferencyą na d. 13. Marca o godz: 2. po południu przez Urząd Ław: Juryzdykcyi *Bożydar* sprzedany będzie.

Kommissya za Reskryptami JKMości do rozsądzenia Sprawy Star: *Lewka Mendlowicza* z *Wyszogroda* z Wierzycielami y Dłużnikami onegoż wyznaczona, wszelkich tak Kredytorów, iako y Dłużników obwieszcza, iżby na dniu 19. tego Mca w Mieście *Wyszogrodzie* na terminie przez Innotelcensye z mocy powtornego Reskryptu wyszłe oznaczonym stawali, y Prawa swoie likwidowali.

Na dniu 4. tego Miesiąca, Piotr *Pyzara* Syn Michała *Pyzary* Bednarza, maiący lat 18. posłany od Rodziców za Interessem, niewiedzieć gdzie się podział. Wzrostu wysokiego smugłego, włosy czarniawe, twarz śniada, w ubiorze po Francusku, to iest Surdut zielony, kamizelka skurzana w paski, spodnie skurzane, bóty wolskowane, czapka konfederatka z siwym barankiem, wierzch zielony. Ktoby o takowym Piotrze *Pyzarze* dowiedział się, lub onego przytrzymał, znaczną od Rodziców iego odbierze nagrodę. Pomieniony zaś Michał *Pyzara* Ociec mieszka w swoim własnym Dworku przy Ulicy *Solney* Nro 818.

Ur: Jan *Starzyński* pozyskawszy *Jus Caducum* łaskawie nadane na Substancyą nie ruchomą y ruchomą po niegdy Sł: Agnieszce *Czerskiey* Wdowie bez potomnie zmarley, pod Juryzdykcyą Miasta *Nowey Warszawy* pozostałey, uwiadomia po raz drugi Sukcessorow naybliższych ieżeli iacy nayduią się, iż z Instancyi swey po wydanych pierwszych Edyktalnych do Sądow Radzieckich M. N. W. Terminach, otrzymał Kondemnatę na nichże; wydał Termina powtornie Edyktalne, iżby się w tymże Sądzie prawnie stawili, Legitymacyą swoię dowiedli; w przypadku zaś nie stawienia się, iż zostaną od Sukcessyi powyżey wyrażoney spadłey oddaleni, y za niebyłych poczytani; maiątek zaś cały pomienionemu Ur: Janowi *Starzyńskiemu* iako *Juris Caduci* Uprzywileiowanemu Donataryuszowi przysądzony będzie.

Kredytorowie do Substancyi po zmarłym niegdy Sł: Janie Karolu *Bachmann* Zegarmistrzu Poznańskim w Mieście Poznaniu pozostałey Prawa y pretensye maiący, pozywaią się po trzeci raz, iżby z Prawami swemi w Sądzie Urzędu Radzieckiego Poznańskiego popisywać się starali.

P. Andrzey *Fausman* Kupiec y Obywatel *Warszawski*, chcąc skassować Handel swóy Materyalny, donosi Publiczności, ze za iak naymnieyszą cenę wszystkie swoie Towary przedawać będzie. Mieszka w Pawilonie JW. *Małachowskiego* Referendarza Koronnego Marszałka Seymowego.

Nro. 20.

ADDYTAMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY. R. 1792.

Z Warszawy dnia 10. Marca. Reszta Konstytucyi Nowey o Rozgraniczeniu Normalnym w Wielkim Xięstwie Litewskim.

15to. Gdzie rozgraniczane będą Dobra Dziedziczne z Królewszczyzną, bądź Stołową, bądź dożywotnią, bądź Emfiteutyczną, tam zesłany od Administracyi, albo Dworzanin Skarbowy przy Possessorze, gdzie z Dobrami Duchownemi, z Possesyami Po-Jezuickiemi, wreszcie z Possessyą terrytoryalną Miasta, służby ta wspolna z Dziedzictwem Szlacheckim granica, sami Possessorowie, czy Plenipotenci ich prowadzić Komornikow będą, a gdyby tych nie było, Wsie chociażby nawzaiem przytykaiące się, wezwane do okazania granicy koniecznie być powinny, albo z pomocą Woyskową przynaglone, ieżeliby Komornik oporu doświadczył ze strony Włościow, osobliwie Dobr, bądź Krolewskich, bądź Duchownych, bądź Mieyskich. 15to. Gdzie granica będzie między maiętnością Dziedziczną Krolewszczyzną w Possessyi tego, czyia iest maiętność Dziedziczna zostaiącą, takowey granicy Possessor, ani iako Dziedzic, ani iako Dzierżawca Królewszczyzny, ani iako Emfiteuta, y nie tylko sam, ale nawet y Plenipotent iego okazywać Komornikowi nie będzie mogł w niebytności pewnych dokumentow też granicę oznaczaiących, lecz Gospodarze Wsiow, iuż dziedzicznych, iuż Krolewskich między sobą graniczących. —— 16to. W dobrach, których dziedzice są małoletniemi pod opieką, lub *impotentes* pod kuratelą, Opiekunowie i Kuratorowie sami, czyli przez umocowanych od siebie, w dobrach zaś pod dożywociem kobiet będących, Dziedzice sami, lub przez Plenipotentow, granice okazywać maią Komornikowi, a w niebytności tych Plenipotentow prawnie umocowanych, prowadzony będzie przez Włoście obustronne. —— 17mo. Dobra na Exdywizye bądź doczesne, bądź wieczne odesłane, a przed wyiazdem Komornikow nie exdywidowane, co do obwodu generalnego tylko, y granic z ościennemi wymierzone y okopcowane będą. 18vo. Gdzie okolica Possessyi Szlacheckiey przyidzie do rozgraniczenia, Komornik bez mitrężenia czasu podziałem sznurow, między szczegolnemi Dziedzicami teyże okolicy, obwod sam szczegolnie obmierzy, y kopcami tenże osypie; gdzieby zaś wewnątrz były w tychże okolicach Szlacheckich, zakłócenia w miedzach granicznych, te szczegolnie przemierzy, y na Mappę wciągnąwszy do Kommissyi odeszle, końcem rozsądzenia przez Komplet Wydziałowy, w czasie swoim. —— 19no. Gdzie lasy są wspolne, do kilku Dziedzicow należące, takowych obwod tylko graniczny wymierzy Komornik, a kopcami nie inaczey osypie, iak kiedy wszyscy, wspolnicy, których przod obwieścić powinien będzie, odgraniczenia wiecznego potrzebować zechcą; w przypadku albowiem, iżby który z wspolnikow wydziału dla siebie potrzebował lasu, obwod szczególnie przemierzony przeniesie na mappy, y też do Kommissyi Graniczney odeszle z raportem wyszczegolniaiącym. 1mo. Czyli las wspolny iest między wspoł Dziedzicami gruntu pod lasem będącego, którego exdywizya, bądź całkowita, bądź przez iednego żądaną byłaby, albo 2do. Czyli ziemia pod lasem będąca wspolnym do Dziedzictwa cudzego należy, lub do własności publiczney w Krolewszczyznach, czy to Stołowych, czy Dożywotnich, czyli też Emfiteutycznych, a wstępy szczegolnie do lasu bez Prawa do ziemi należałyby się innym Obywatelom. —— 20mo. Jeziora, bądź wspolne, bądź wstępne, podobnie przez Komornikow uważanemi bydź powinny, y każde z takowego gatunku iezioro, czy to na granicy będące, czyli też wewnątrz maiętności sytuowane przez każdego Komornika w około obmierzone bydź powinno z wiadomością, iak wiele toni, y iaki gatunek ryby poławia się. —— 21mo. Miasta wolne wszędzie w swoich *respective* Wydziałach, Komornicy, co do tychże Miast territoriow, w iakiey obszerności one znaydą, ograniczą od innych Possessyow, iuż dobr Dziedzictwa publiczny-

go, w których ſię te nayduią, iuż maiątkow udzielnych, acz do Miaſt tychże należących, lecz natury *Ziemſkiey* będących, iuż od Włościow Dziedzicznych, tych Panow y Dziedzicow Ziemſkich, którzyby oſadę Miaſteczkową wolnością nadali, y territorium takowemu Miaſteczkowi oddzielili. — *22do* Gdzie Komornik znaydzie u Właściciela maiątku, albo Poſſessora Mappę, bądź z rozkazu tegoż sporządzoną, bądź Sądownie approbowaną tam, gdzie maiątek exdywidowany zoſtał po między Kredytorow; dla ukrucenia roboty, a zatym y przyśpieſzenia ſkutku, będzie mogł tylko w wybranych przez ſiebie mieyſcach weryfikować, ieżeli akuratnie ieſt zrobioną, czyli też przez linie dwie węgłami proſtemi krzyżuiące ſię, a od granicy do granicy dyrekcyą kardynalnych wiatrow przecięte konfrontować z aktualną ziemi pozycyą, a znalazſzy, że ſą z wymiaru akkuratnego zrobione, bez przemierzenia nowego, takowe Mappy do ſwoiey wprowadzi, wyiąwszy iednak. *1mo.* Ieżeli obwod graniczny nie będzie w iakich mieyscach zadysputowany, bo w ów czas powinien będzie ſam przemierzyć dyfferencyą podług powyższego opisu. *2do.* Ieżeli granica, lubo pewna, znakow iednak dawnych odnowienia, y kopcow cale nowych ſypania potrzebować będzie, a w ów czas przechodzić będzie powinien ze ſznurem dla dopełnienia względem odległości kopca od kopca wyżey poſtanowionego Prawa. — *3tio* Gdzie granica nieſprzeczna idzie rzeczką, albo ruczaiem, tam wſzędzie Komornik akkuratnie wymierzy bieg oney, a bądź ſam ieden, bądź z Komornikiem drugiego Wydziału, ſypać będzie, albo będą kopce na brzegach obudwuch tey Rzeczki, czyli ruczaiu tak, aby z każdey ſtrony odległość kopca od kopca była, podług powyższey determinacyi. — *24to.* Gdzie Rzeka ſpławna odgranicza iednę maiętność od drugiey, tam podobnie w swóim biegu, wymierzoną ta akkuratnie będzie przez Komornika każdego z wysypaniem kopcow na obydwoch brzegach, iak wyżey opisano, a chociażby ta Rzeka ſpławna przez maiętność przechodziła, Komornik wzdłuż oney przeydzie ſznurem dla umieszczenia na Mappie generalney całego teyże biegu. — *25to.* Ieżeliby przez Komornika znalezione były na granicy bagna, czyniące dyfferencyą między właścicielami dla tego tylko, iż niepodobieńſtwo ſypania kopcow, albo zatwierdzenia pewnych znakow nie determinowaną czyniło granicę, obwod onego obeyść będzie powinien, y całą bagna sytuacyą wnieść na Mappę, a tę do Kommiſſyi Graniczney odeſłać. *26to.* Wszędzie Komornik granice wymierzaiący perswazyami ſtarać ſię będzie nakłaniać Właścicielów, ażeby w ſuchich mieyſcach y laſach, raczey liniami proſtemi, aniżeli krętemi szła granica, y na ten koniec powinnością iego będzie, gdy ſtrony zezwolą, aby proſte linie z iak nayścisleyſzą kompensacyą prowadzone były, ile możności iak naymniey Angułow pomnażaiąc. — *27mo.* Kopce ordynaryine na granicach bocznych wyſokości bydź powinne ſążnia, a trzy ſążnie mieć w okolo u spodu okręgu, piętowe zaś wyſokości łokci cztery, a u ſpodu w okolo łokci dwanaście, ile zaś pięt granic ſchodzących ſię będzie, tyle takich *Kopcow* w kątach pięty każdey wysypać będzie powinien Komornik, ieżeli gdzie ich nie znaydzie, albo dawne odnowienia potrzebować będą, od woli zaś będzie każdego właściciela, ieżeli na to expensować zechcą, zamiaſt kopcow ſłupy kamienne, albo murowane ſtawiać dla uczynienia tym pewnieyſzą granicy: podobnie od woli właściciela każdego będzie zakopywać w gorze każdego kopca ſłup drewniany, z narzniętym na nim numerem kopca takim, iaki z kolei od każdey pięty na Mappie zaznaczonym zoſtanie; mogą też bydź od woli właściciela, miaſto ſłupow drewnianych, kamienie wielkie z narzniętym numerem, a w kopcach piętowych zakopywane Tablice miedziane z napisem Roku, Mieſiąca y dnia wysypanego kopca, y Dziedzica Ziemi, co wszyſtko wyszczególnić y opisać w obwodnicy będzie powinien *Komornik.* — *28vo.* Na błotach y bagnach obſzerności znaczney, gdzieby znakow granicznych nie było, granica proſtemi liniami zdeterminowana będzie w pódziele błota albo bagna na części między wszyſtkich wspol-graniczących, a właściciele graniczący z sobą owym bagnem, wzaiemnym ſumptem wybić kanał graniczny obowiązanemi ſą, ieżeliby iednak która ſtrona do ſumptu przyłożyć ſię nie chciała, y tego oporu dowod był w niepodpiſaniu konwencyi dobrowolney do rąk Komornika Geometry oddaną bydź maiącey, kopce przez Komornikow wysypane bydź powinny na obu brzegach bagna dla znakow z kąd y dokąd linia proſta graniczna ma ſwoią dyrekcyą, gdzieby zaś załamywać ſię muſiała linia na bagnie ſamym, tam w Angule każdym pod kopcem dno mocne palami powinno bydź za ſtaraniem Komornika, a kosztem opieraiącego ſię kanałowi właściela zrobione takie, aby kopiec nad bagnem wynieſiony, widzialnym y

znacznym był granicy znakiem.——*29no.* Oprócz zupełney pomocy we wszystkim Komornikom udzielaney, właściciele dobr y Posseßorowie powinni będą nie odmawiać wygody tymże Komornikom, ktorey wszakże każden Komornik nie ma pretendować, iak dla siebie y Applikanta, oraz służącego y na koni parę.——*30mo.* Komornik każden czasu letniego y pogody nie powinien używać, iak dla wypełnienia obowiązku przemiaru śpiesząc, ile będzie mogł, pracę rozgraniczenia, iuż w przemiarze granic, iuż w osypywaniu tey kopcami, słotne zaś y niesposobne do pracy dni obracać będzie na rysowanie mappow y opisywanie obwodnic, albo w domach właścicielow, ieżeli ci zezwolą, albo w Mieście Seymikowym, gdzie Kommissya Graniczna przebywać z mocy ninieyszego Prawa będzie.——*31mo.* Zaden Komornik przed dopełnieniem zupełnym przemiaru granic w całym wydziale sobie naznaczonym obeymować się nie będzie mogł prywatnym obowiązkiem przemiaru wewnątrz maiątkow, oprocz Rzek spławnych y takiemi bydź mogących, Miast y Dworow, które w ciągu obchodu granicznego, czy to przez linie domiercze, czyli przez interlekcye wprowadzać na Mappy powinien, a po skończoney nawet z powałania y obowiązku publiczney pracy, zawsze prywatną opuścić będzie powinien robotę, gdy zawołanym będzie do oświecenia Sądu, albo Dekret granicę pienną determinuiący exekucyi przez niego dopełnioney potrzebować będzie.——*32do.* Komornik każden skończywszy rozgraniczenia wszystkie w swoim wydziele, Mappy granic y obwodnice wszystkie Dobr tego Wydziału poda Kommissyi Graniczney swego Woiewodztwa, albo Powiatu, okaże całą robotę y wszystkie dyfferencye na szczególnych mapkach wyrysowane.——*33tio.* Komornik każden pensyi mieć będzie na Rok *Zł:* Polskich, iako niżey, za pracę swoią, odpowiadać też będzie za przestąpienia ninieyszey Instrukcyi w Kommissyi Graniczney Woiewodztwa, albo Powiatu, gdzie użytym zostanie, a po skończoney robocie caley bez nagany, ieżeli nie Szlachcic, nobilitowanym zostanie; a Szlachcic z rodu, gratyfikacyą otrzyma Rangi Oficyerskiey dla noszenia munduru Artylleryi, ieżeli nie był w służbie; rangi stopniem wyższey, ieżeli iuż był Oficyerem.

ARTUKUŁ V. *Obowiązki Kommissyow w Kompletach Wydziałowych.*——*1mo.* Po zakończoney Komornikow pracy na granicach, Kommissya Graniczna każdego Woiewodzta, bądź Powiatu, zbierze się *in pleno* wszystkich bez excepcyi Osob, obwieszczonemi bydź maiących przez ten Komplet, który się w Mieście Seymikowym naydować będzie w ówczas, kiedy ostatni z Komornikow o pracy swoiey dokończoney osobiście doniesie.——*2do* Kommissarze odebrawszy od Komornikow wydziałowych, bądź Woiewodztwa, bądź Powiatu swoiego Mappy dyfferencyow w granicach między Obywatelami, które okopcowanemi zupełnie bydź nie mogły, rozdzielą się na tyle Kompletow, ile iest Wydziałow, y tak, ażeby w każdym trzech Kommissarzow znaydowało się, aby w iednym Komplecie Oyciec z Synem, Brat z Bratem, albo Szwagrem, dwoch blisko sobie spokrewnionych nie było, a nadewszystko, aby żaden swoiey własney sprawy, czyli też Pryncypała sobie rownego, któremu bądź Pensyą, bądź Plenipotencyą byłby obowiązanym, nie był Sędzią, a według tak zrobioney Repartycyi, każden Komplet od Regenta Aktowego Mappy, papiery y Dokumenta wszelkie stosowne do pracy, która wyiazdu tychże będzie celem, odbierze y Regentowi swemu szczegulnemi powierzy.——*3tio.* Tym sposobem rozdzieliwszy się *plenum* Kommissyi, zostawi Regenta Aktowego w Mieście Seymikowym dla pilnowania Aktów y wydawania z onych, czego tylko potrzebować będą Obywatele, a Kompleta Wydziałowe po obwieszczeniu o dniu wyruszenia się swoiego y o porządku przedsięwziętym dla dopełnienia obowiązkow, zieżdżać będą *ad funda*, y na mieysca dyfferencyine tym porządkiem, iak Komornicy szli ze sznurem. *4to.* Komplet wydziałowy każden nayprzod *in fundo* każdego Dziedzica, bądź Posseßora, ma się rozpytywać ściśle, ieżeli nie ma skargi na Komornika, który graniczył, o nie wykonanie, lub źle wykonanie tego Prawa, czy nie podał w dyfferencyą duktu nie zaprzeczonego, czy nie osypał kopcami duktu nie rozsądzonego, a w dyferencyi będącego, czy nie ukrzywdził kogo uwiedziony korrupcyą, lub faworem? y takowe, lub tym podobne skargi sobie doniesione otrzymawszy, zaraz *in fundo* od ukarania przykładnego Komornika źle czyniącego, lub Obywatela nie słusznie skarżącego, pocznie Juryzdykcyą.——*5to* Po dopełnieniu takowey sprawiedliwości, Komplet Wydziałowy ziedzie na granicę, bądź pienną, bądź pewną, y okopcowaną dla rewizyi, ieżeli dopełnił Komornik na niey obowiązkow sobie Prawem przepisanych? y dla obiechania duktow dyfferencyinych, a z niemi stosownie mappek tychże przez Komornikow przygotowanych?——

6to. Kiedy Komplet Wydziałowy po dopełnieniu tego, co powyżey, przyſtępować będzie do rozſądzenia dyfferencyi między ſtronami graniczącemi, bądź na ſamey granicy, bądź *in fundo* tegoż Dziedzica, czyli Poſſeſſora, którego granica w około weryfikuie ſię, ſtrona każda granicząca, będzie miała wolność przydania od ſiebie Arbitra, czyli Przyiaciela iednego polubownie, y chociażby z obcych Powietnikow przybranego, który *decisive* rowno z innemi Kommiſſarzami zdanie ſwoie w rozſądzeniu granicy dawać będzie mogł,——*7mo.* Przydani od ſtron Arbitrowie po iednemu tylko bydź powinni od każdey ſtrony ſprawę graniczną maiącey y pod wyrok Kompletu wydziałowego podpadaiącey, a chociażby bądź wszyſtkie ſtrony, bądź ktorakolwiek, Arbitrow, czyli Arbitra nie lokowała, ſami Kommiſſarze w komplecie swoim ſądzić mocni będą, między dwoma dyfferencyi, o ściany zatym graniczne między dwoma wſpołgraniczącemi, dway tylko lokowanemi będą Arbitrowie, a wsporach o pięty graniczne tylu bydź może lokowanych Arbitrow, ile będzie Poſſeſſyi klinami z ſobą ſtykaiących ſię.——*8vo.* Rozsądzenie każdey dyfferencyi *pluralitate* zdań naſtępować ma, Komplet 1. z Kommiſſarzow y z Arbitr w przynaymniey trzech ſkładać ſię powinien, między któremi Prezyduiący powinien bydź koniecznie z Kommiſſarzow. W przypadku *paritatis*, oſtatnia kreſka ma bydź uchylona, nie ś nego iednak z Arbitrow, ale Kommiſſarza z Kompletu Wydziałowego ſprawie przytomnego.——*9no* Komornik Wydziału przez ſiebie obmierzonego przytomnym bydź powinien tam wſzędzie, gdzie Sąd Wydziałowy naydować ſię będzie, iuż dla informacyi Sądu, iuż dla explikacyi z zarzutow przeciwko niemu uczynionych, iuż dla exekucyi wyroku Kommiſſarſkiego.——*10mo* Arbitrowie bydź mogą osoby y Duchowne, w dyfferencyach osobliwie tyczących ſię Dobr Duchownych, mogą też bydź y Mieyſkiego ſtanu w tych ſporach granicznych, które intereſſować będą Miaſto Wolne w okoliczności tegoz *territorium* lokalnego, albo Wsi do Miaſta należącey, a w zdarzonych dyfferncyach między Krolewſzczyzną, a dobrami innego rodzaiu, czyli też między dobrami Dziedzictwa publicznego aſſyſtencya Dworzanina Skarbowego wſzędzie y zawſze dla ocalenia dobr Rzeczypospolitey nakazuie ſię, pomimo Arbitra, lub Arbitrow, ktorych Dzierżawcy iakiego bądź gatunku Krolewſzczyzn, będą mieli Prawo lokowania wedle wyboru ſwoiego.——*11mo.* Komplet wydziałowy każden Kommiſſyi Graniczney pierwey, a niżeli ſpory do rozsądzenia przedſięwezmie, ſtarać ſię powinien ſtrony między ſobą zakłocone, granice maiące w ſpſobie przyiacielſkim kombinować, a gdy dobrowolności nie znaydą, po dopełnieniu iuramentu przez ſtrony na ſprawiedliwą komportacyą, ieżeli ta w Kancellaryi graniczney w oryginałach nie poprzedziła, po oddaniu ſobie Dokumentow przy Summaryuſzach tychże, y *Meritach* sprawy na piśmie podanych, po wizyi Duktow, examinie świadkow y odpowiedziach na zarzuty wzaiemnie, czy to na piśmie, czy przez ſtrony dopełnionych, bez przerwy y tracenia czaſu iak nayrychley odbywać Sprawy będą, y ſeatencye ſerowoać, nie dopuszczaiąc zadnych dilacyi *copiarum* ſpraw albo munimentow, które ninieyſzym Prawem dla rychleyszego odbycia rozgraniczenia normalnego za nie potrzebne *tantisper* uznaiemy.——*12mo.* Wolna będzie ſtronom z wyroku nie ukontentowanym appellecya od Kompletu Wydziałowego Kommiſſyi, do kompletu Appellacyinego teyże Kommiſſyi Graniczney w sprawach wszyſtkich przechodzących kweſtyą wiok trzech, pod dyfferencyą graniczną będących, Poſſeſſya iednak po założoney Appellacyi przy ſtronie tey, którey Sąd przysądzi, pozoſtanie, a w Sprawach z Komornikami o krzywdy przez tychże Obywatelow poczynione, Sąd kompletu Wydziałowego, w ſkład ktòrego Arbitrowie wchodzić nie maią, bez appellacyi oſtatecznie wyda wyrok.——*13tio.* Po ogłoszonym wyroku Kompletu Wydziałowego, chociażby appellowanym, a tym bardziey nie appellowanym, według decyzyi Komornik wydziałowy granice wytknąć, y też oſypać zaraz będzie powinien z przydaną ſobie pomocą Woyſkową, ieżeliby ſię kto temu opierał. *14to.* Kompleta Wydziałowe sprawy graniczne y o nie użytki ſzczegolnie rozſądzać będą, z odeſłaniem Spraw *Juris* y uczynkowych do Sądu Ziemiańſkiego, nie zważaiąc na wybiegi tych, którzyby rozgraniczaćſię niechcąc, zaprzeczali Aktorſtwo Dobr y w tym przypadku kategoryą granicy tylko rozsądzaiąc; w ſprawie o Aktorſtwo *præiudicare* nie ma w Sądzie przyzwoitym, a osobliwie w kweſtyach między Dobrami Ziemſkiemi, a Krolewszczyznami; które ieżeli w Kategoryach *Juris* Aſſeſſorſkiego nie będą mieli wyroku oſtatecznego, granice oznaczaiącego, Komplet Wydziałowy Wieś Ziemſką, od Wſi Krolewſkiey odgraniczy, podług używalności, a Sprawę o Aktorſtwo do Sądu przyzwoitego odeszle. (Reszta potym)